

UCHWAŁA Nr 55/VII/2015
Rady Miasta Józefowa
z dnia 26 maja 2015 r.

w sprawie uchwalenia programu polityki zdrowotnej pn. „Profilaktyczna opieka medyczna nad dziećmi i młodzieżą w środowisku nauczania i wychowania”

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 poz. 594 z późn. zm.) w związku z art. 7 ust. 1 pkt. 1 oraz art. 48b ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2008 Nr 164, poz. 1027 ze zm.) – Rada Miasta Józefowa uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się program polityki zdrowotnej pn. „Profilaktyczna opieka medyczna nad dziećmi i młodzieżą w środowisku nauczania i wychowania” stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

1. Realizator programu zostanie wyłoniony w drodze konkursu ofert.
2. Upoważnia się Burmistrza Miasta Józefowa do przeprowadzenia konkursu ofert.

§ 3

Działania realizowane w ramach programu, o którym mowa w § 1, obejmują uczniów szkół podstawowych i gimnazjum prowadzonych przez Miasto Józefów.

§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Józefowa.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta Józefowa
Cezary Łukaszewski

Uzasadnienie

Zdaniem własnym gminy, w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, jest opracowywanie i realizacja programów polityki zdrowotnej wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców gminy. Niniejsze obowiązki wynikają z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 j.t.) oraz z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164 poz.1027 j. t.)

Rada Miasta Józefowa podejmuje działania zmierzające do polepszenia stanu zdrowia mieszkańców, za cel priorytetowy stawiając sobie zdrowie dzieci i młodzieży. Skala problemów zdrowotnych mieszkańców Józefowa podobna jest do sytuacji ogólnokrajowej. Do najczęstszych problemów zaliczyć należy: niekorzystny styl życia (mała aktywność fizyczna, nieprawidłowy sposób odżywiania, palenie tytoniu, brak umiejętności radzenia sobie ze stresem), nowotwory złośliwe, wady postawy, urazy, choroby układu oddechowego i pokarmowego, choroby zakaźne.

Opierając się na wytycznych Narodowego Programu Zdrowia na lata 2007-2015 oraz mając na uwadze zgłaszane wnioski, Rada Miasta Józefowa podejmuje uchwałę o wprowadzenie w roku 2015 programu polityki zdrowotnej skierowanego do dzieci i młodzieży, wypełniając wymogi ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Przewodniczący Rady Miasta Józefowa

Cezary Łukaszewski

Program polityki zdrowotnej pn. „Profilaktyczna opieka medyczna nad dziećmi i młodzieżą w środowisku nauczania i wychowania”

1. Opis problemu i epidemiologia

Uczęszczanie do szkoły obejmuje 2/3 całego wieku rozwojowego człowieka. Jest to okres dynamicznego rozwoju fizycznego i psychospołecznego, w którym ujawnia się lub pogłębia wiele zaburzeń, w tym przede wszystkim: zaburzenia wzroku, słuchu, mowy, układu ruchu, otyłość, problemy okresu dojrzewania, z uwzględnieniem okresu dojrzewania seksualnego. Jest to ponadto okres zwiększonej częstotliwości zachowań ryzykownych dla zdrowia (palenie tytoniu, picie alkoholu, używanie narkotyków, przedwczesna inicjacja seksualna, przemoc), z nielicznymi zachowaniami prozdrowotnymi (m.in. mała aktywność fizyczna, nieprawidłowości w żywieniu). Wszystko to warunkuje zdrowie ludzi w dalszych latach życia i trudno jest potem cokolwiek już zmienić.

Z tego powodu populacja dzieci w wieku szkolnym, obok zapewnienia odpowiednich warunków życia, oddziaływań wychowawczych (w tym edukacji zdrowotnej) wymaga zapewnienia profilaktycznej opieki zdrowotnej, obejmującej profilaktykę pierwszo-, drugo- i trzeciorzędową oraz promocję zdrowia.

Jak pokazują badania ponad 90% polskich dzieci ma uchybienia zdrowotne. Zauważalnym problemem jest np. otyłość i nadwaga, które w przyszłości mogą być powodem schorzeń cywilizacyjnych, jak m.in. cukrzyca, nadciśnienie tętnicze, choroby układu krążenia. Także próchnica zębów jest zmorą wieku rozwojowego. Specjaliści z dziedziny zdrowia publicznego określają obecny stan zdrowia dzieci i młodzieży jako krytyczny.

W myśl przepisów ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004. 256. 2572. j.t.) tworzenie i prowadzenie publicznych szkół podstawowych i gimnazjów należy do zadań własnych gmin. Są one przy tym zobowiązane do zapewnienia warunków sprawowania profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami.

Według Światowej Organizacji Zdrowia profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami jest wymieniana jako pierwszy element nowoczesnego programu zdrowia w szkole. Powinny na niego składać się: edukacja i promocja zdrowia, sprzyjające zdrowiu środowisko fizyczne

i społeczne szkoły, posiłki szkolne, wychowanie fizyczne i rekreacja, poradnictwo oraz wsparcie w zakresie zdrowia psychicznego. Należy nadmienić, że zdrowie i edukacja są ściśle ze sobą powiązane. Dzieci zdrowe lepiej się uczą, a ludzi o wyższym poziomie wykształcenia charakteryzuje lepszy stan zdrowia. Powszechnie uważa się, że edukacja zdrowotna dzieci i młodzieży w miejscu ich nauki jest najbardziej skuteczną i opłacalną inwestycją w długofalowym programie poprawy zdrowia społeczeństwa.

Zgodnie z przepisami prawa, profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniem sprawują:

- 1) lekarz POZ sprawujący opiekę zdrowotną nad uczniem na podstawie deklaracji wyboru lekarza POZ - w miejscu określonym umowie o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej;
- 2) pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania albo higienistka szkolna – w znajdującym się na terenie szkoły gabinecie profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. W przypadku braku na terenie szkoły gabinetu profilaktyki i pomocy przedlekarskiej – w miejscu określonym w umowie o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

W związku ze znacznym niedoborem środków, przeznaczonych na opiekę zdrowotną w środowisku nauczania i wychowania przekazywanych w ramach kontraktu z Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ, które nie pozwalają na utrzymanie medycyny szkolnej na odpowiednim poziomie (czas pracy pielęgniarki wynikający z możliwości finansowych NFZ, nie pozwala na zapewnienie całotygodniowej opieki nad dziećmi i młodzieżą szkolną), zasadne jest wprowadzenie przez Miasto Józefów programu polityki zdrowotnej prowadzonego we wszystkich szkołach józefowskich, który umożliwiłby zapewnienie takiej opieki. Program jest realizowany po raz kolejny (w poprzedniej edycji oprócz opieki lekarskiej i pielęgniarskiej był ujęty lekarz dentysta – w tym roku będzie realizowany po raz pierwszy oddzielny program na opiekę stomatologiczną w szkołach).

2. Populacja podlegająca jednostce samorządu

Józefów położony jest w Polsce Środkowej, w centralnym rejonie województwa mazowieckiego, na północno-zachodnim krańcu powiatu otwockiego. W Józefowie znajdują się dwie szkoły podstawowe: Szkoła Podstawowa nr 1 im. Olofa Palmego i Szkoła Podstawowa nr 2 im. Romualda Traugutta oraz Gimnazjum Nr 1 im. Łączniczek Armii Krajowej. W Szkole Podstawowej nr 1 uczy się 658 uczniów, w Szkole Podstawowej nr 2 – 714 uczniów i w Gimnazjum nr 1 - 608 uczniów.

3. Uzasadnienie potrzeby wdrożenia programu

W 2004 r. rozpoczęto wdrażanie rządowego programu „Profilaktyczna opieka zdrowotna nad dziećmi i młodzieżą w środowisku nauczania i wychowania”, który miał na celu zapewnienie wszystkim uczniom równego dostępu do tej opieki oraz poprawę jej jakości. Spodziewanymi efektami Programu powinna być m.in. poprawa dostępności profilaktycznej opieki zdrowotnej poprzez uzupełnienie sieci gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej (gabinetów medycznych) gabinetami lekarskimi w szkołach oraz zapewnienie ich sprawnego funkcjonowania w wyniku wdrożenia standardu liczby uczniów objętych opieką pielęgniarek lub higienistek szkolnych. Program zakończono w 2006 r.

Od roku szkolnego 1992/1993 ze wszystkich typów szkół w Polsce, w ramach „Programu badań statystycznych statystyki publicznej”, zbierane są roczne sprawozdania o realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach (tzw. Sprawozdanie roczne MZ-06). Dane zawarte w formularzach MZ-06 dotyczą wykonania profilaktycznych badań lekarskich, testów przesiewowych oraz profilaktyki fluorkowej u uczniów w wybranych grupach wieku (klasach). Dostarczają one także informacji o warunkach funkcjonowania opieki profilaktycznej, w tym o posiadaniu przez szkoły gabinetów medycznych oraz o zatrudnieniu pielęgniarek szkolnych. Według danych ze sprawozdań złożonych za rok szkolny 2012/2013 na terenie województwa mazowieckiego znajdowało się 310 gimnazjów publicznych oraz 405 szkół podstawowych w miastach, do których uczęszczało 276 347 uczniów. Na terenie tych szkół funkcjonowało 663 gabinetów profilaktycznych. W minionym roku szkolnym, w Mieście Józefowie do szkół uczęszczało 1907 uczniów. Gabinety profilaktyczne zorganizowane były w każdej z placówek.

Zgodnie ze sprawozdaniem z pracy gabinetu pielęgniarki medycyny szkolnej za rok 2014 w placówkach oświatowych, znajdujących się na terenie Miasta Józefowa, wykonano:

- 712 bilansów,
- 266 szczepień przeciwko odrze, śwince, różyczce w roczniku 2005.
- 2 221 badań przesiewowych,
- udzielono 6 318 świadczeń doraźnych,
- 102 zabiegi na zlecenie lekarskie,
- 3 453 fluoryzacje.

Kontrakt z NFZ umożliwia świadczenie pomocy zdrowotnej w szkołach jedynie w ciągu

3 dni w tygodniu. Program został opracowany w celu uzupełnienia pracy pielęgniarek szkolnych, oraz lekarza POZ (wzywanego sporadycznie, jedynie w nagłych przypadkach) na pozostałe 2 dni.

4. Cel główny

Zwiększenie dostępności do profilaktycznej opieki zdrowotnej dla uczniów józefowskich szkół.

5. Adresaci programu

Adresatami programu są uczniowie Szkoły Podstawowej nr 1 im. Olofa Palmego, Szkoły Podstawowej nr 2 im. Romualda Traugutta oraz Gimnazjum Nr 1 im. Łączniczek Armii Krajowej w Józefowie. Łączna liczba uczniów wynosi 1980.

6. Podmiot realizujący program

Program będzie realizowany przez 3 pielęgniarki oraz lekarza POZ zatrudnionych w podmiocie leczniczym znajdującym się na terenie Miasta Józefowa, który zostanie wyłoniony w drodze konkursu. Dokładne dni i godziny pracy ww. personelu medycznego zostaną dokładnie określone po zakończonym postępowaniu konkursowym.

7. Realizacja programu

Program będzie realizowany przez świadczeniodawców wyłonionych w ramach konkursu ofert zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Udzielanie świadczeń odbywać się będzie w gabinetach profilaktyki zdrowotnej znajdujących się na terenie Szkoły Podstawowej Nr 1 i Nr 2 oraz w Gimnazjum Nr 1 w Józefowie. W ramach programu realizowane będą świadczenia opieki zdrowotnej, które nie zostały wymienione w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2009 r. Nr 139, poz. 1139 z późn. zm.) tj. takie, które mają na celu zapewnienie opieki medycznej dzieciom i młodzieży w ich środowisku nauczania i wychowania m.in. udzielenie pomocy przedlekarskiej i lekarskiej w przypadkach nagłych zachorowań, urazów i zatruc, realizacja na podstawie zlecenia lekarskiego zabiegów i procedur medycznych koniecznych do wykonania u ucznia w trakcie jego pobytu w szkole.

Świadczenia, zarówno w przypadku lekarza jak i pielęgniarki, udzielane będą w godzinach obecności uczniów w placówce oświatowej, co ułatwi korzystanie z programu. Ze

względu na to, że program przewiduje uzupełnienie świadczeń zdrowotnych dostępnych w ramach NFZ, świadczenia będą udzielane w dniach i godzinach poza harmonogramem pracy pielęgniarki szkolnej i lekarza POZ, określonych w umowie z Mazowieckim Oddziałem Wojewódzkim NFZ.

Świadczenia zdrowotne mogą być udzielane tylko przez personel medyczny, posiadający prawo wykonywania zawodu oraz posiadający kwalifikacje określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą (Dz. U. z 2009 r. Nr 139 poz. 1133).

8. Oczekiwane efekty

Wyrównanie dostępności w miejscu nauczania i wychowania do profilaktycznych świadczeń zdrowotnych.

9. Mierniki efektywności

Ilość świadczeń udzielonych w ramach dyżuru pielęgniarki szkolnej i lekarza POZ.

10. Koszty realizacji

a. Koszty jednostkowe

- Planowany jest koszt pracy pielęgniarki w wysokości 6 zł / mc – jest to stawka kapitacyjna za dziecko na świadczenie medycyny szkolnej.
- Koszt pracy lekarza POZ (wzywanego jedynie sporadycznie, w nagłych przypadkach) planowany jest w wysokości około 12 zł /mc - jest to stawka kapitacyjna za dziecko na świadczenie medycyny szkolnej.

b. Planowane koszty całkowite

Środki na realizację programu zostały zabezpieczone w budżecie Gminy Józefów na rok 2015 w kwocie 85 000zł.

c. Źródła finansowania, partnerstwo

Program zostanie w całości zrealizowany ze środków pochodzących z budżetu Gminy.

11. Monitorowanie i ewaluacja

Wartością programu będzie uzupełnienie przede wszystkim pracy pielęgniarki szkolnej, co przyczyni się do zapewnienia ciągłej opieki medycznej oraz pełnej dostępności do opieki medycznej w miejscu nauczania i wychowania w placówkach oświatowych z terenu Miasta Józefowa.

Oceną efektywności, realizowanego programu, będzie przekładane miesięczne sprawozdanie (załącznik nr 1), które pozwoli na dokonanie dokładnej analizy zasadności jego wdrożenia.

12. Czas trwania Programu

Program będzie realizowany 01.09.2015 r. do 10.12.2015 r., czyli przez 4 miesiące kalendarzowe.

13. Piśmiennictwo:

- 1) www.mz.gov.pl,
- 2) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą (Dz. U. z 2009 r. Nr 139, poz. 1133).

Załącznik nr 1

Sprawozdanie z realizacji programu polityki zdrowotnej pn. „Profilaktyczna opieka medyczna nad dziećmi i młodzieżą w środowisku nauczania i wychowania”

Lp	Imię i nazwisko pacjenta	Nazwa świadczenia	Ilość	Data	Podpis lekarza/pielęgniarki	Uwagi
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						